

[Ib Christensen.]

medlemmers ret til ikke at blive tvunget til at yde bidrag til formål, som de ikke kan tiltræde.

Jeg kunne forstå på hr. Bracher, at han ikke helt var tilfreds med de fondsdannelser, vi har foreslået som et alternativ. Om hr. Bracher ville gå videre endnu end vi, ved jeg ikke, men det er formentlig en af de ting, vi kan tale om i udvalget sammen med de andre problemer, der er rejst, bl. a. vedrørende offentlighed omkring de politiske partiers regnskaber.

Erik Andersen (Fr.borg a.) (S):

Jeg havde lidt vanskeligt ved at forstå hr. Bays udtalelser om det lederskab i socialdemokratiet og den faglige bevægelse, der så hæmningsløst skulle rage til sig. Jeg havde lidt vanskeligt ved at forstå, hvem det egentlig gik på. Jeg havde endnu sværere ved at forstå, at det var hr. Bay, der som repræsentant for fremskridtspartiet fremførte en sådan påstand. Mig bekendt er det ikke hæmninger, der ligefrem præger fremskridtspartiet, når man henvender sig til offentligheden om at få bidrag til sit politiske arbejde.

Jeg har endog forstået af fremskridtspartiets blad, at man ligefrem averterer efter sorte penge og giver anvisning på, hvorledes man anonymt kan indbetale dem. Det giver da i alt fald ikke for mig udtryk for, at dette parti skulle have mange hæmninger eller have en særlig høj moralsk standard, der skulle berettiggte hr. Bay til uden videre at korrekse socialdemokratiet og fagbevægelsen.

Enkelte af ordførerne, sidst hr. Ib Christensen, har haft svært ved at se balancen mellem individets rettigheder og det repræsentative demokrati. Ja, jeg skal ikke forlange umuligheder, men man kunne jo anvende sin fantasi og vurdere dette ting som det, det er, et repræsentativt demokrati. Inden for dette repræsentative demokrati har individet ret til at tale, tro og tænke, skrive og agitere for sine synspunkter, men i og med at dette ting beslutter sig for et eller andet, så må den enkelte borger rette sig derefter og kan ikke foretage bestemte reservationer.

Jeg kunne også tænke mig at se de love, som forleden dag blev vedtaget af det, der nu

hedder det sorte kabinet, sendt ud til en urafstemning mellem befolkningen. Sagen er jo den, at ønsker man at bevare individets ret, så må man også bevare det repræsentative demokrati. Hvis man ikke gør det, vil man få tilstande, der nærmer sig anarki. Mig bekendt er der ikke behov for at pille ved den demokratiske opbygning, vort samfund har fået takket være ikke mindst de store faglige masseorganisationer, der har været med til at artikulere underklassens krav og har været med til at fremføre disse krav på en sådan måde, at de også blev hørt over for dem, der ejede, over for dem, der besiddede Danmark. Hvis man begynder at pille her ved, har man også pillet ved det repræsentative demokrati, som det giver sig udtryk i dette ting. Og hvis det er spontaneiteten, impulserne, man har behov for, ja, så skulle man sige det. Men da man havde de spontane bevægelser også uden for dette hus for få dage siden, da var det ikke mit indtryk, at det var den højre side af salen, der tilsluttede sig disse synspunkter.

Formanden:

Taletiden i anden omgang er 2½ minutter, men jeg er liberal og har øget den til 3 minutter.

Bay (FP):

Til hr. Freddy Madsen vil jeg gerne sige, at jeg forstår ikke, han bruger udtrykket „endnu mere udemokratisk“, når virksomheder, han har arbejdet på, har anvendt penge af overskuddet til politisk virksomhed. Jeg ville have nøjedes med at sige „lige så udemokratisk“. Vi må jo huske, at lovforslaget netop stiler mod, at begge organisationer — alle organisationer, der har andre formål end politiske — ikke må betale uden at spørge hvert enkelt medlem derom.

Både hr. Erik Andersen (Fr.borg a.) og fru Kristine Heltberg nævner pengebeløb og tænker på fremskridtspartiet. Vi har været villige til at tage imod skatteyderbetalte penge til vor organisation, det er rigtigt. Det har vi gjort simpelt hen ud fra tesen: hvad enten ravnene tager det eller kragerne. Men vi er parat til at gå foran for at standse dette. Er fru Kristine Heltberg og hr. Erik Andersen (Fr.borg a.) parat sammen med os, så er vi villige til at sige nej tak.

Endelig vil jeg sige med hensyn til moral